

Tillfällig övernattnig i lokaler som inte är avsedda för övernattnig

I Oskarshamns kommun förekommer övernattnig i byggnader som normalt inte är avsedd för det. I samband med till exempel idrottsevenemang, läger eller liknande uppstår ibland behovet av övernattnig i skolsalar, fritidsgårdar eller andra byggnader.

Dessa riktlinjer innehåller vägledning och råd för att nå ett tillfredsställande och skäligt brandskydd för tillfällig övernattnig i lokaler som normalt inte är avsedda för det.

Riktlinjerna avser att ge stöd till fastighetsägare och arrangörer att uppfylla de krav som ställs på brandskyddet vid dessa tillfällen.

Med tillfällig övernattnig avser räddningstjänsten i dessa riktlinjer övernattnig i max fyra nätter.

Ansvar och skyldigheter

Enligt Lagen om skydd mot olyckor är det ägare och nyttjanderättshavare som har ansvar för att byggnaden och verksamheten har ett skäligt brandskydd. Där tillfällig övernattnig sker ställs stora krav på ägaren, ordinarie hyresgästen samt den tillfälliga hyresgästen både gällande organisatoriskt brandskydd och byggnadens tekniska brandskydd.

Det är den som hyr ut lokalen för tillfällig övernattnig som är ytterst ansvarig för att brandskyddet är lämpligt för detta ändamål. Den kan i sin tur besluta om vilka regler och rutiner som måste följas för att övernattnig ska kunna ske.

Det är sedan upp till arrangören av övernattningen att beslutade regler och rutiner följs.

Anmälan

Räddningstjänsten Oskarshamn ska underrättas innan övernattningen äger rum. Anmälan görs via formulär på Oskarshamns kommuns hemsida eller genom att klicka [här](#).

Anmälan syftar till att göra räddningstjänsten uppmärksam på att övernattnig pågår så att det kan tas i beaktan vid en eventuell räddningsinsats i byggnaden. Anmälan innebär inget godkännande av övernattnig utan ansvaret för att övernattnig sker på ett säkert sätt åvilar alltid arrangören.

Byggnadens brandskydd

Brandcellsindelning

- Varje rum eller sammanhängande grupp av rum som användes för förläggning ska utgöra egen brandcell. Vid förskolor och liknande lokaler gäller avdelningen som brandcell.
- Trapphus och korridorer som är gemensam del av i övrigt skilda utrymningsvägar ska vara egna brandceller.

Utrymning

- Det ska alltid finnas minst två av varandra oberoende utrymningsvägar.
- Samtliga utrymningsvägar ska vara lätt öppningsbara utan nyckel, kort, kod, verktyg eller något annat hjälpmedel
- För plan ovan markplan ska utrymningsvägarna utgöras av trappor, utrymning via steg är inte godtagbart.
- Utrymningsvägar ska vara minst 90 centimeter breda och hållas fria. Om fler än 150 personer övernattar ska utrymningsvägen vara minst 120 centimeter.
- Utrymningsplaner ska placeras innanför dörrar till övernattningsrum. Dessa ska ange byggnadens namn, adress och hur räddningstjänsten larmas. Utrymningsplanen ska även påvisa utrymningsvägar, närmaste släckutrustning, larmtryckknappar och återsamlingsplats.

Vill ni övernatta i lokaler med fönster som utrymningsväg, kontakta räddningstjänsten för en bedömning.

Larm, belysning och vägledande markering

- Förläggningssalar med tillhörande utrymningsvägar ska vara försedda med automatiskt brandlarm (enligt SBF 110) och utrymningslarm. Larmet ska vara hörbart i samtliga delar som används för övernattnig.
- Utrymningsvägar ska vara markerade med belysta eller genomlysta utrymningsskyltar.
- Om maximalt 30 personer övernattar i endast markplan godtas fungerande seriekopplade brandvarnare i kombination med efterlysende skyltar och tänd belysning i korridorer och övriga utrymningsvägar.
Där det överskrider 50 personer i byggnaden, fördelat i till exempel olika klassrum i markplan ska det dock finnas vaken vakt som ska rondera och kan larma räddningstjänst

Exempel vägledande markering

Släckutrustning

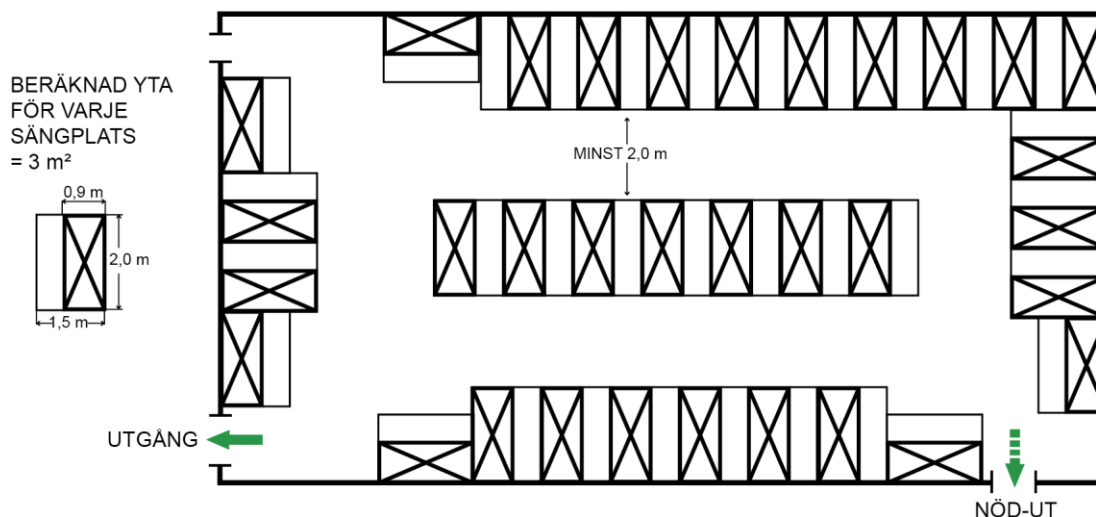
Släckutrustning av lämplig typ ska finnas lättillgänglig inom 25 meters gångavstånd. Släckutrustningen kan bestå av inomhusbrandpost eller handbrandsläckare av typ ABC. Förläggningsansvariga ska kunna hantera släckutrustningen.

Brandfarlig vara

Brandfarlig vara får inte hanteras eller förvaras i övernattningsrum eller i utrymningsvägar. Om gasol är i bruk i en byggnad får övernattnig inte ske i denna byggnadsdel.

Personantal

Antalet personer som kan tillåtas övernatta i ett rum beror bland annat på utrymningsvägarnas bredd och golvytan. Ett lämpligt riktvärde är 3–4 kvadratmeter per person. Det ger cirka 15 personer per skolsal. I större salar (exempelvis gymnastiksal) med många sovande ska särskilda utrymningsgångar anordnas. Exempel på möblering finns nedan.

Exempel på möblering i samband med tillfällig övernattnig

Organisation och rutiner

Förslag på organisation

Arrangören av den tillfälliga övernattningen är ansvarig för den övergripande säkerheten och att upprättade regler och rutiner följs samt att det finns en ändamålsenlig organisation kring övernattningen. Förslag på roller och uppgifter finns nedan. En och samma person kan ha flera roller om det bedöms som praktiskt möjligt.

Säkerhetsansvarig/arrangör

Ansvarar för att:

- Personalen har tillräcklig kunskap och utbildning om sitt ansvar och om sina uppgifter
- De brandtekniska installationerna är kontrollerade och fungerande innan övernattnig sker
- De övernattande får tillräcklig information om ordningsregler, hur de ska agera vid aktiverat utrymningslarm samt om placering av utrymningsvägar, släckutrustning och återsamlingsplats
- Anmäla övernattningen till räddningstjänsten
- Det finns minst en utsedd brandskyddsansvarig på plats under hela övernattningen
- Det finns utsedda brandvakter om antalet övernattande medför ett sådant krav, se information om detta i avsnittet om brandvakter.

Brandskyddsansvarig

Ansvarar för att:

- Känna till vilka brandsskyddsinstallationer som finns i byggnaden (brandlarm, branddörrar, utrymningsvägar med mera) och att ha kontaktuppgifter till förvaltare/vaktmästare och arrangör
- Det finns minst en utsedd logement-ansvarig för varje grupp av sovande
- Det finns upprättade förläggningslistor och att ha tillgång till en kopia av dessa
- Ordningsregler följs
- Ha alarmeringsmöjlighet via telefon
- Vara räddningstjänstens kontaktperson på plats vid övernattningen och möta upp räddningstjänsten vid en händelse.

Logementansvariga

Ansvarar för att:

- Informera sig och gruppen om ordningsregler, hur de ska agera vid aktiverat utrymningslarm samt om placering av utrymningsvägar, släckutrustning och återsamlingsplats
- Ha tillgång till alarmeringsmöjlighet via telefon
- Vid ett aktiverat utrymningslarm leda utrymningen av sin grupp och på återsamlingsplats räkna in gruppen och meddela status till brandskyddsansvarig
- Det finns en förläggningslista på de personer som ska sova i lokalen och att en kopia av denna ges till brandskyddsansvarig

Brandvakter

Om antalet övernattande totalt i byggnaden understiger 50 personer behövs inga särskilda brandvakter. Om antalet övernattande är 50–150 personer krävs minst en ronderande brandvakt som ansvarar för att:

- Genomföra minst två säkerhetsronder i byggnaden, en vid läggdags och en under natten. Vakten ska ha alarmeringsmöjligheter via telefon och ska kunna lämna uppgifter om personantal och vart de befinner sig i byggnaden.

Syftet med säkerhetsronder är att hålla obehöriga borta från byggnaden, säkerställa att dörrar inte står öppna samt se till att de övernattande personerna befinner sig inom avsedda utrymmen i byggnaden.

Om antalet övernattande överstiger 150 personer krävs minst en vaken brandvakt under hela natten. Denna bör genomföra flera säkerhetsronder under natten.

Ordningsregler

Minst följande ordningsregler ska tillämpas men fler kan behöva läggas till beroende på byggnad och verksamhet

- Rökning är förbjuden i samtliga byggnader där övernattning sker.
- Matlagning, kaffekokning och liknande aktiviteter får endast ske i för ändamålet avsedda lokaler.
- Stolar, bänkar och andra lösa inventarier får under inga omständigheter lagras i korridorer och trapphus.
- Dörrar mellan korridorer och trapphus ska vara stängda alternativt uppställda på rökdetektorstyrda magneter.

- Kläder, väskor och andra lösa föremål får ej förvaras i korridorer.
- Uppställning av husvagnar, containers och liknande måste ske minst 4 meter från byggnaden.
- Levande ljus får ej förekomma.